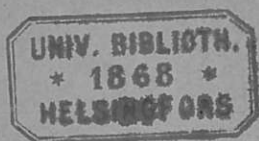

Drottningarna

STOCKHOLM
P. B. Eklunds förlag.

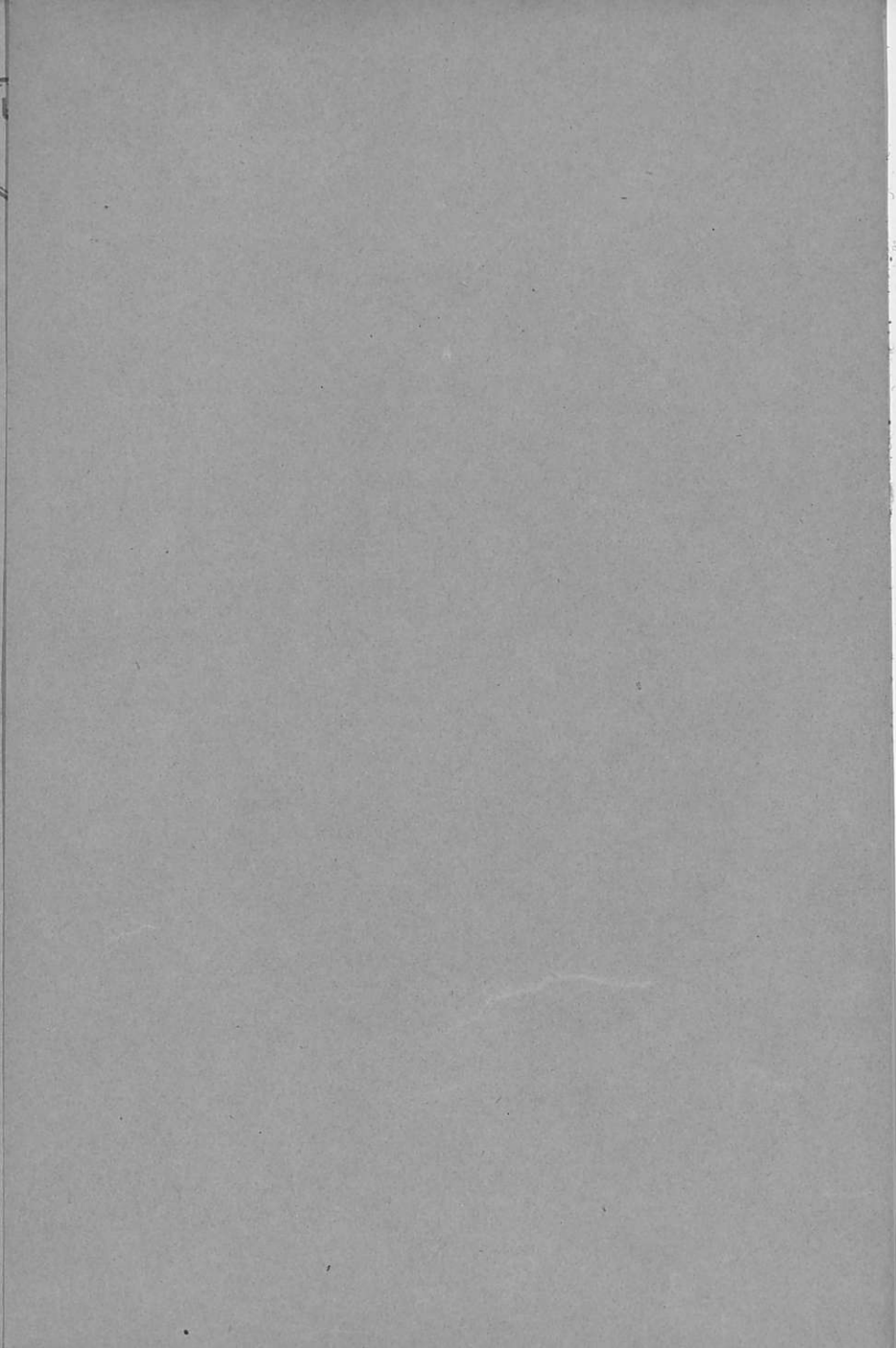

Forfatteriana :

Emilie Björkstén.

Sag du hvad du vilde sige
 Fyldte øjet i sørgens tid
 I det gamle, det gamle / at være
 I det med Hjerter på vinden til
 I det gamle, det gamle / at være
 Stille stundt i sørgens tid

JOSEFINA.

DROTTNINGARNA.

HENNES MAJ:T

SVERGES OCH NORGES ENKEDROTTNING

JOSEPHINA

ÖDMJUKT OCH VÖRDNADSFULLT

TILLEGNADE

AF

E * * * .

STOCKHOLM

P. B. EKLUND.

1867

DROTTNINGARNA.

1	1. Sveriges första drottning
2	2. Sveriges andra drottning
3	3. Sveriges tredje drottning
4	4. Sveriges fjärde drottning
5	5. Sveriges femte drottning
6	6. Sveriges sjätte drottning
7	7. Sveriges sjuende drottning
8	8. Sveriges åttonde drottning
9	9. Sveriges nionde drottning
10	10. Sveriges tionde drottning
11	11. Sveriges elfte drottning
12	12. Sveriges tolfte drottning
13	13. Sveriges trettonde drottning
14	14. Sveriges fjortonde drottning
15	15. Sveriges femtonde drottning
16	16. Sveriges sextonde drottning
17	17. Sveriges sjuandehundrade drottning
18	18. Sveriges åttaandehundrade drottning
19	19. Sveriges nioandehundrade drottning
20	20. Sveriges tioandehundrade drottning
21	21. Sveriges elfteandehundrade drottning
22	22. Sveriges tolfteandehundrade drottning
23	23. Sveriges trettondeandehundrade drottning
24	24. Sveriges fjortondeandehundrade drottning
25	25. Sveriges femtondeandehundrade drottning
26	26. Sveriges sextondeandehundrade drottning
27	27. Sveriges sjuandehundringades drottning
28	28. Sveriges åttaandehundringades drottning
29	29. Sveriges nioandehundringades drottning
30	30. Sveriges tioandehundringades drottning
31	31. Sveriges elfteandehundringades drottning
32	32. Sveriges tolfteandehundringades drottning
33	33. Sveriges trettondeandehundringades drottning
34	34. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
35	35. Sveriges femtondeandehundringades drottning
36	36. Sveriges sextondeandehundringades drottning
37	37. Sveriges sjuandehundringades drottning
38	38. Sveriges åttaandehundringades drottning
39	39. Sveriges nioandehundringades drottning
40	40. Sveriges tioandehundringades drottning
41	41. Sveriges elfteandehundringades drottning
42	42. Sveriges tolfteandehundringades drottning
43	43. Sveriges trettondeandehundringades drottning
44	44. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
45	45. Sveriges femtondeandehundringades drottning
46	46. Sveriges sextondeandehundringades drottning
47	47. Sveriges sjuandehundringades drottning
48	48. Sveriges åttaandehundringades drottning
49	49. Sveriges nioandehundringades drottning
50	50. Sveriges tioandehundringades drottning
51	51. Sveriges elfteandehundringades drottning
52	52. Sveriges tolfteandehundringades drottning
53	53. Sveriges trettondeandehundringades drottning
54	54. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
55	55. Sveriges femtondeandehundringades drottning
56	56. Sveriges sextondeandehundringades drottning
57	57. Sveriges sjuandehundringades drottning
58	58. Sveriges åttaandehundringades drottning
59	59. Sveriges nioandehundringades drottning
60	60. Sveriges tioandehundringades drottning
61	61. Sveriges elfteandehundringades drottning
62	62. Sveriges tolfteandehundringades drottning
63	63. Sveriges trettondeandehundringades drottning
64	64. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
65	65. Sveriges femtondeandehundringades drottning
66	66. Sveriges sextondeandehundringades drottning
67	67. Sveriges sjuandehundringades drottning
68	68. Sveriges åttaandehundringades drottning
69	69. Sveriges nioandehundringades drottning
70	70. Sveriges tioandehundringades drottning
71	71. Sveriges elfteandehundringades drottning
72	72. Sveriges tolfteandehundringades drottning
73	73. Sveriges trettondeandehundringades drottning
74	74. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
75	75. Sveriges femtondeandehundringades drottning
76	76. Sveriges sextondeandehundringades drottning
77	77. Sveriges sjuandehundringades drottning
78	78. Sveriges åttaandehundringades drottning
79	79. Sveriges nioandehundringades drottning
80	80. Sveriges tioandehundringades drottning
81	81. Sveriges elfteandehundringades drottning
82	82. Sveriges tolfteandehundringades drottning
83	83. Sveriges trettondeandehundringades drottning
84	84. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
85	85. Sveriges femtondeandehundringades drottning
86	86. Sveriges sextondeandehundringades drottning
87	87. Sveriges sjuandehundringades drottning
88	88. Sveriges åttaandehundringades drottning
89	89. Sveriges nioandehundringades drottning
90	90. Sveriges tioandehundringades drottning
91	91. Sveriges elfteandehundringades drottning
92	92. Sveriges tolfteandehundringades drottning
93	93. Sveriges trettondeandehundringades drottning
94	94. Sveriges fjortondeandehundringades drottning
95	95. Sveriges femtondeandehundringades drottning
96	96. Sveriges sextondeandehundringades drottning
97	97. Sveriges sjuandehundringades drottning
98	98. Sveriges åttaandehundringades drottning
99	99. Sveriges nioandehundringades drottning
100	100. Sveriges tioandehundringades drottning

Innehåll.

	Sid.
Till Enkedrottning Josephina	1.
1. Semiramis födelse	3.
2. Dido's död.	5.
3. Tullia, Tarqvini gemål	6.
4. Kleopatra och Antonius	9.
5. Theodolinda	13.
6. Dagmar, Waldemar den 2:dres gemål	16.
7. Den heliga Elisabeth	18.
8. Ines de Castro	21.
9. Margaretha af Danmark	24.
10. Margaretha af England, Henrik den 6:tes gemål	26.
11. Drottning Isabellas afsked till Columbus	28.
12. Anna Boleyn's sista stund	29.
13. Elisabeths af England barndom	31.
14. Johanna Gray	33.
15. Katharina Jagellonica	36.
16. Katharina Månsdotter	38.
17. Maria Stuart	40.
18. Katharina af Medici	44.
19. Drottning Christina	46.
20. Natalia Narischkin	48.
21. Katharina den 1:sta af Ryssland	51.
22. Prinsessan Amalia af England	53.
23. Isabella af Parma	55.
24. Maria Theresia vid sin makes bår	57.
25. Drottning Karolina Mathilda	59.
26. Lovisa Ulrika. På Svartsjö slott	61.
27. Drottning Sofia Magdalena, Gustaf den 3:djes gemål	63.
28. En scen på St Martinique. Kejsarinnan Josephines barndom	65.
29. Marie Antoinette på lilla Trianon	68.
30. Katharina den 2:dras tysta dröm	72.
31. Två Systrar	73.
32. Hortense Beauharnais	75.

TILL

SVERIGES OCH NORGES

ENKEDROTNING

J O S E P H I N A.

*En ton från Finlands undanömda skär
Till Dig, o Drottning, öfver hafvet klingar;
Ett ödmjukt hjertas hyllning han Dig bär,
Och det är kärlek, som hans flygt bevingar;
Det är en diktarinns blyga lön
Till en den ädlaste af hennes kön.*

Fag mången quinna, älsklig såsom Du,
Har vågat teckna af på lifvets höjder.
Din bild, o Drottning, återstår ännu,
Att skildra lika hög i sorg som fröjder;
Men stum af aktning tystnar dagens gärd,
Och räcker penseln åt en efterverld.

Här möter Dig i glänsande behag
Din Faders Moder, leende i tårar,
Och längre fram, i ljufva, bleka drag,
En bild af oförvissneliga värar:
Det är Din Faders Syster, som en gång
Hänryckte tidehvarfvat och dess sång.

Tillgif, o Drottning, att min svaga hand
Så höga skuggor djerfts i dagen kalla,
Och lät från Dina ungdomsminnens land
På dessa blad en aftonrodnad falla!
Läs dem med hjertat! se, då vet jag visst,
Att ju Din godhet glömmes hvarje brist.

Semiramis' Födelse.

(1500 år f. Chr.)

En legend.

En saga jag hörde engång,
 Som djupt i mitt minne jag gömde,
 Den sagan jag spunnit till sång
 En afton då stjernorna tömde
 Sitt skimmer kring vikar och sund.
 Kom! lyssna till sången en stund.

Hon bröt emot himmelens lag,
 Af kärlekens allmakt besegrad,
 Derceto, Gudinnan, en dag;
 Men se'n hon med ånger och stegrad
 Förtviflan en gång blifvit mor,
 Den späda att dölja hon svor.

Dock huld som en engel der log
 Den lilla, och moderligt hjerta
 Vill brista och våldsamt det slog,
 När hon, under tårar af smärta,
 Sist gömde i klippornas bo
 Sin skuld och sitt barn och sin ro.

Men dufvor, likt himmelens vakt,
 Omhägnade ljufligt och stilla
 Den späda i villande trakt;
 Med vingar de värmden den lilla;
 De hemtade smulor af bröd,
 Att skydda sin älskling från nöd.

Snart herdar från bygden omkring
 Af dufvornas flygt blefvo väckta;
 De sågo den sällsamma ring
 Af värnande vingar utsträckta
 Kring barnet, som vårdats så ömt,
 Se'n moderligt hjerta det glömt.

Från hemmet i dufvornas bo
 Hon fördes, en blomknopp så fager.
 Snart kärlekens ros syntes gro
 Och ärans odödliga lager;
 Kung Ninus *) med hjertat i brand,
 Gaf henne sin mäktiga hand.

Som Drottning — så sagan oss lär —
 Med ära hon förde i striden
 Sin tappra, sin segrande här;
 Med ära hon lefde i friden;
 Med ära i häfderernas famn
 Än gömmes Simiramis' namn.

---

*) Assyriens Konung.

2.

Dido's död.

(900 år f. Chr.)

u väl minnes hvem som lade grunden till Karthagos stad,

Och har se'n dess stolta Drottning följt i häfdens minnesblad!
 Af Uticas Konung tog hon såradt hjerta, ej blott land,
 Men *sitt eget* gaf hon icke; det blef kvar på Tyrus strand.

Evig trohet hon Zichæus svurit uti Gudars namn,
 Denne make, som hon jordat re'n i fosterjordens famn.
 Ej sin ed hon ville svika, blott *en* gång sitt hjerta ge;
 Och Kung Hjarbas *) svor att uti lågor snart Karthago se.

Högsint Drottningsmod ej veknar och sitt verk hon rädda vill,
 Men sitt hjertas löfte bryta? — nej! det hör den döde till;
 Om sitt lif hon offra skulle, ej sin ed hon bröte då
 Men sin stad hon rädda kunde — ren till höge Gudar gå.

Lugn hon därför dolken fattar, sänker den i snöhvitt barm,
 Läppens purpurblommor blekna, rosen flyr från kind så varm;
 Genier med de svala vingar, dödens genier! nalkas tyst,
 Strö i stället hvita liljor, se'n de dödens brud ha kysst.

*) Uticas Konung.

3.

Tullia,**Tarquinii gemål.**

(350 år f. Chr.)

Hvem är den hemska qvinnan der,

Som kronan på sin panna bär?

Demonisk eld ur blicken lågar,

Kring läppen Eumenider le;

Hvem är hon — man med fasa frågar —

Den krönte furie der, som vågar

Så djerft mot skyn och ljuset se?

Likväl en bild af nattens rike,

Ett barn, en Drottning utan like,

Hon är på jordens vida rund!

Med jubel hälsar hon den stund,

Då hennes gamle fader, Kungen,

Sin Romarkrona falla ser

Och blek i döden sjunker ner,

Af egen svärson genomstungen.

Men dottren i triumfvagn far,

Som buren utaf vingars par,

Till Roms senat, der hon skall finna

Och främst af alla hälsa hinna

Som Kung sin brottslige gemål.

Den krönte mördar'n nu till jorden
 Slår blicken ned och hyllningsorden
 Hans hjerta tynga; ej han tål
 Den glädje som hans Drottning visar:
 »Tillbaka! denna fröjd mig isar!»
 Befaller han med vredgad röst,
 Och tungt sig häfver mördar'ns bröst.
 Hon kvar ej längre dröja vågar;
 Ett svar af hat i blicken lågar
 Och bort hon far, men full af harm
 Sig häfver dotterns, makans, barm,
 Hvarinom endast furier rasa.
 Men körsven stannar full af fasa
 Strax åter vagnen, hejdad af
 Den hemska syn som nu han skådar:
 »Du stannar!? — framåt! framåt slaf!»
 Hon ropar; ögat storm bebådar.
 »O Herrskarinna! ser ni ej»
 »Det hindret der!? — Er fader ligger»
 »Der i sitt blod! — om nåd jag tigger!»
 »Han andas än! jag kör ej, — nej!»
 Ursinnig knuten hand hon höjer,
 Den fasansfulla; — blicken röjer
 Ej likhet med en menskas mer,
 Blott tigern så man blicka ser.
 »Framåt!» -- hon ryter — »ej behöfver
 »Det hinder bringa — kör deröfver!»
 Så gjordt. — Se'n ingen tid mer söfver
 Den orm som hennes hjerta tär,

Och Diademet som hon bär
Af Fadersblod tycks sällsamt glimma,
Och i sin lefnads sista timma
Sin Faders dödssuck än hon hör.
Men Clio traditionen för
Vidt omkring jordens alla länder,
Och stum af fasa man sig vänder
Bort från en scen, hvars svarta spår
Igenom tidens sekler går. —

Kleopatra och Antonius.

(30 år f. Chr.)

mekande vestanvind

Från Ciliciens strand,

Kyss hennes skära kind,

Svalka de läppars brand,

Flägta kring lockens natt,

Sväfva i seglen gladt,

Drottningen ljuft till hamn

Gunga uti din famn.

Toner och harpoljud

Dallra med sällsam makt,

Gracer i skylätt skrud

Skalkas bland rosors prakt.

Skälmskt Amoriner små,

— Gossar med vingar på —

Leka i silkeståg,

Lätta som vind på våg.

Ila du bölja! bär

Gracernas Drottning skön;

Njutningen väntar der,

Fager är kust så grön.

Magisk är kärleksring,
 Sluter snart hjertat kring;
 Segraren stolt blir slaf,
 Skepp segla lätt i qvaf.

Drottning till möte går
 Antonius. — herrskarn *än'* —
 Fången på stund, han får
 Bojor af kärleken. —
 Tjusande qvinnan ler,
 Mannen sitt hjerta ger!
 Ack! månet välde så
 Grundas och kan bestå.

Njutningens blomsterkrans
 Virad kring kronans gull
 Skymmer dess rena glans —
 Kärlekens bägar full
 Tömmes i fröjd och qual
 Flyende dagars tal
 Fylles af festers prakt;
 Vek blir då tankens makt.

Tiden som storm i sky,
 Ilar med vingad fart.
 Sorgfulla dagar gry,
 Skymmande glansen snart,
 Bytas mot kamp och strid.
 Drömmande hvilans frid

Flygtar — men kärlek kvar-
 Dröjer till dödens da'r!

Fagraste perlan *) föll
 Drottning ifrån din skrud!
 Fången du sedan höll
 Intåg som dödens brud,
 Uti ditt eget slott!
 Ack! men ditt rikets drott —
 Slaf af ditt hjerta än —
 Följer han ej sin vän?

»Följer i lust och nöd,»
 Ljuder hans fasta svar,
 »Älskade, din i död!»
 Svärdet i hand han tar:
 »Ära och lif och fröjd,
 »Kärlek och maktens höjd,
 »Troget jag offer dig.
 »Nu mig till döden vig!»

Sluten i älskad famn,
 Djupt i sitt bröst han för
 Svärdet; — det dyra namn
 Hviskar han tyst och — dör!
 Glindrande kronors fall,
 Stormar och vågors svall,

---

*) Hufvudstaden Alexandria, som intogs af Octavius.

*Allt är ju stoft ändå!
Domen blott skall bestå.*

Fänge i eget slott
Drottning, du arma, är!
Tårar är här din lott,
Fången ej rosor bär!
Sjung då din dödssång, sjung,
Lifvet är börda tung!
Smyckad från jorden gå
Drottning, med krona på.

Sjung nu din svanesång,
Skynda! din tid är kort.
Lidandets dag är lång,
Sällheten flyr så fort,
Skynda! bland blommors prakt
Döden nu håller vakt!
Huggorm med giftig tand
Svalkar ditt hjertas brand.

Drottningen mot sin barm
Espingen sakta för;
Perlor på bröst och arm
Döden så rikligt strör.
Rödaste perlors glans,
Snöhvita liljors krans,
Rosor på tidig graf
Döden den väna gaf.

Theodolinda.

(År 583.)

Der satt i den höghvälfda furstliga sal
 En Jungfru så fager som blomman i dal;
 Vål har hon re'n bortskänkt sin snöhvita hand,
 Dock var hon ej än fäst med *kärlekens* band.

En Konung*) han var från ett aflägsset land,
 Den yngling, till hvilken hon lofvat sin hand;
 Hon honom ej sett — det var tidernas sed —
 Och hjertat ej kunde ju *då* följa med. —

För Kungen den unge blef tiden så lång;
 Sin brud för att taga och se på en gång,
 — Den fagra, ett mål för Minstrelernas lof —
 Han reste till Bayerska Hertigens hof. —

Och okänd, förklädd, trädde Konungen in
 I salen, der Jungfrun så glad i sitt sinn
 Den främmande mottog med ädelt behag;
 Förtrollad han blef af de bildsköna drag.

---

*) Lombardernas Konung.

Då bägarn kredensad åt Kungen hon bjöd,
 Hans ynglingablod genom pulsarna sjöd.
 Med hjerta och blick gaf han skönheten pris,
 Och bägarn han tömde på riddarevis.

»Din välgång, du blomma så fager och skär!
 Italias Drottning! jag hälsar dig här!»
 Så Kungen, — och smekte det guldgula hår,
 Som böljade kring denna blomstrande vår.

På Kungen den väna så undrande såg,
 Snart smög hon, halft häpen, halft glad i sin håg.
 Till amman den trogna: »hör märkliga ting!»
 Hon sade: »mitt hufvud vill just gå omkring!»

För amman förtäljde hon nu hvad han sagt!
 Då log hon, den gamla: »barn tag dig i akt!
 »Din kunglige brudgum det är, tro mitt ord,
 »Så talar till dig ingen annan på jord.»

Snart Kungen tillkänna sin värdighet gaf,
 Förklädnaden främlingen kastade af,
 Och Theodolinda med hänryckning såg
 Den yngling, som vid hennes fötter nu låg.

I furstliga idrotter öfvad och stark
 Han fälde med stridsyxan allting till mark;
 God fart var i hugget! så kasta man bör,
 Lombardernas Konung alleña det gör. —

Och Bayerska hofvet sin kunglige gäst
 Nu prisade högt, — och den Jungfru han fäst,
 Med hand och med hjerta i lågande brand,
 Som Drottning han hemtade hem till sitt land. —

6.

Dagmar,**Waldemar den 2:dres Gemål.**

(År 1211.)

ar tyst! var tyst! hon slumrar re'n,
 Belyst af fridens helgonsken. —
 Hvit som narcissen kinden är,
 Sof godt! sof ljuft, du dufva skär!

Var tyst! var tyst! i stilla ro,
 Som fågeln i sitt mjuka bo
 Till hvila söfs af källans språng,
 Hon somnat in vid englars sång. —

Var tyst! var tyst! så ren och blid
 Som hennes, gick till himlens frid
 En ande ej — fast vingens par
 Hon tyckte än ett stoftgrand bar.

Ty synd ändå hon trodde att
 Hon gjordt en Sabbatsdag, då gladt
 Hon silkesärmar på sig tog!
 Och *detta* hennes samvet' slog.

Mot Herran Gud hon trodde då
 Hon syndat, när hon klädt sig så,
 Och att i silkesarmars par
 Hon lika ren för Gud ej var.

Var tyst! var tyst! o egde väl
 Så ringa fläck hvar menskas själ!
 Hur lugn upp till det ljusa blå
 Ej skulle anden sväfva då!

Den heliga Elisabeth *).

(År 1230.)

Legend.

En vacker sägen jag troget gömt
Från barnets vårfriska dagar;
Fast mången annan jag sedan glömt,
På minnets strängar den leker ömt,
Och ler och sjunger och klagar.

I fjerran tider — ack! än också
Nog ofta trycker den boja —
Men i Germania's rike då
Af bröd det fanns ej en bit att få
För fattigman i sin koja. —

Och himlen hörde den varma bön
Utaf de fattiga arma;
Till dem han sände sin kärlekslön,
En Kungadotter **), en engel skön
Sig ville huldrikt förbarma.

*) Förmäld med Landtgreffen Ludvig 4:de (den helige) af Thüringen.

***) Dotter till Ungerns konung Andreas den 2:dre.

ELISABETH.

Vid morgonstrålarnes första gull
 Sitt hem den fromma re'n lemnar;
 Af Gud välsignad för kärleks skull
 En korg hon bär utaf bröd så full,
 Som åt de arma hon ämnar.

Den spis hon burit re'n mången gång,
 (Hur ljuft att hungrande mätta!)
 Men snart förtalet bland hofvets tvång
 Sig sakta smög, och en dikt så lång
 För Herrskarn visste berätta.

Man sad': hon slösande kring sig strör
 Den dyra Herrans Guds gåfva!
 Man sad' att tanklöst hon brödet för
 Ej blott till nöden, att Herrskarn bör
 För slikt ej blunda, ej sofva.

En arla-morgon då solen sken
 Så klar kring berg och kring dalar,
 Och lärkan sjöng uppå blommig gren,
 Hon går ur borgen, den fromma, re'n;
 Ur blicken engeln blott talar.

Men snart sin make på enslig stig
 Hon möter: »Vill du ej dröja?
 »Den bördan tycks något tung för dig,
 »Slå manteln upp, hvad du doldt för mig
 »Skall här i dagen jag röja.»

Ack se! i korgen ej bröd mer fans,
 Men rosor älskliga, friska!
 Af dalens blommor en yppig krans
 Der spred sin tjusande doft och glans;
 Till maken tycktes den hviska:

»Ett helgon *) här vid din sida står,
 »O! ser du korset ej glimma
 »På pannans snö? men hon palmen får
 »En gång, fast stänkt af mång smärtans tår
 »I tunga pröfningens timma!»

---

*) Hon fick för sin fromhet och välgörenhet ett sådant rykte, att hon efter sin död blef canonicerad.

8.

Ines de Castro.

(Hemligt förmäld med Alfons den 4:des Son.)

(År 1355.)

I jufva äro qvällens stunder
 I Coimbras myrtenlunder.
 Bort från hofvets granna salar
 Unge Fursten *) ilar dit.

Der hans Ines, der hans maka
 Väntar honom ömt tillbaka,
 Och der tvenné barnaenglar
 Oskuldsfullt mot honom le.

Gömnda för den kalla verlden,
 Långt från hofvets glans och flärden,
 Räkna de i glad förbidan
 Timman, då han komma plär.

Räkna icke! hastigt ila
 Sällhets stunder! hjertats hvila
 Snart i stormar skall förbytas,
 Stilla lycka härjad bli'.

*) Sedan Pedro den 1:ste af Portugal.

Ty Alfons af vrede brinner
 Då han Ines' tillflykt finner;
 Svär med egen hand att skörda
 Sonens gömda paradys*).

Trygg kan endast oskuld vara;
 Ack! ej anande en fara,
 Under myrträdens skugga
 Sitter Ines lugn en qväll.

Barnen små med blommor leka,
 Gladt sin sköna moder smeka.
 Rörd den gamle Kungen stannar,
 Tjusad af den ljufva syn. —

Frid bor i Coimbras salar!
 Mäktigt till hans hjerta talar
 Taflans oskuldsfulla fägring,
 Frid och kärlek bjuder den.

Liksom vintersolen leker
 Och den hårda klippan smeker;
 Som kring stenen mossan smyger,
 Smyger frid i Kungens bröst.

Sol! hvi skull' du åter tända
 Dagen — hvarför återvända,

---

*) Som bekant är, lät Alfons den 4:de af politiska skäl mörda
 Ines de Castro jemte hennes barn.

Kung, till dina gyllne salar,
Der ej fridens andar bo?

Hvarför lät du stormen rycka
Bort ditt hjertas nya lycka?
I det gömda eden härja
Taflan, som dig rörde nyss!?

Nu uti Coimbras salar;
I de blomsterfyllda dalar,
Sorgsna minnen höras hviska,
Bleka skuggor sväfva der. —

Margaretha af Danmark.

(År 1388.)

on stod der tankfull Dana's stolta Drottning
Uti gemaket af sin gamla borg.

I hennes hufvud hvälfdes stora planer,
Och öfver läppen orden sakta smögo,
»Så vill jag se det! så det ock skall bli!»
— Energiskt så hon till sig sjelf här talte —
»Jag vill förena dem i ett förbund
»De trenne brödralanden: gamla Svea
»Och Norges fjelland och mitt kära Danmark.
»Min stora plan väl mycket motstånd möter,
»Jag det besegra vill — har jag ej kraft
»Och djerfhet nog och fast beslutsamhet?»
Och med Assyriens stolta herrskarinna
Ej Margaretha fåfängt likhet bar!

»De Norske säga väl: en kung i kjortel
»Oss anstår ej! — Nå väl! jag vill dem ge
»Till kung en *man*, fastän en docka blott!
»Ett fem års barn är Erik utaf Pommern,
»Han är min frände, riket sjelf jag styr,
»Med blicken skarpt på Sverges krona fästad,

- »Ty utan *den* jag stranda ser min plan.
 »Men tyst! det ljusnar för min andes öga;
 »Jag tåligt bida vill en liten tid.
 »Den tolfte Eriks broder *), min gemål
 »I tiden var, och då hans enka kunde
 »Väl ega *någon* rätt till Svea's thron.
 »Men nu nationen sjelf utkorat har
 »Albrecht af Meklenburg till rikets konung,
 »Och *den* jag inser här har större makt
 »Än något arfsanspråk i vida verlden. —
 »Men tålmod! snart Albrechts tyranni,
 »Som re'n ådragit honom Sverges hat,
 »Mig bana skall en säker väg till thronen;
 »Och en gång der, skall intet hindra mer
 »Min stora sköna plan till en förening. —
- »O Herre! dig jag ber, gif mig din kraft!
 »O gif mig råd! gif framgång åt min vilja!
 »Och låt en gång de trenne rikens kronor
 »Förenade uppå min panna hvila!»

---

*) Häkan i Danmark.

Margaretha af England,

Henrik den 6:tes Gemål.

(År 1455.)

lå upp historiens blad, der skall du finna,

I skildringen af Englands medeltid,

Bedrifter, öden af en manlig qvinna,

Och hjeltebragder af en qvinlig Cid.

Det Margaretha är; med egna händer

Hon grep i politikens fina nät,

I strid för sin gemål, hans krona, länder;

Hon allt försakat, — men, hvart segern vänder

Till York, Lancaster *) — ingen visste det.

Hvem täljer alla pröfningar hon lidit

Och faror för sin ömklige gemål!

Hon för Lancasters »röda rosor» stridit,

Den Drottning med ett hjerta fast som stål;

Hon en hjeltinna var; i alla öden

Hon visade beslutsamhet och mod,

En trogen maka var hon in i döden,

Med själsnärvaro sällsynt stor i nöden,

Då för dess öga mången gång hon stod.

*) De ryktbara striderna emellan husen York och Lancaster, eller det s. k. rosornas krig, började under hennes gemåls regering.

Hur denna starka ande aldrig svigtat,
 Ett enda prof jag här förtälja vill:
 En gång då hon de trötta fjäten riktat
 — Följd af sitt barn och några trogna till —
 Inåt en bergstrakt, blef hon plötsligt tagen
 Utaf der gömda vilda rövvarband;
 Som fånge bidade hon slut på dagen
 Att med sin son få fly — hon blef bedragen:
 I mörkret greps hon af en jernhård hand.

En rövfare det var som flykten märkte;
 Han vapnet höjde re'n att döden ge,
 Men himlen arma modershjertat stärkte,
 Hon ropade: »Din Konungs son här se!
 »I ditt beskydd, hvad dyrast här jag eger —
 »Mitt barn! — jag anförtror; kom följ oss du!»
 Banditen rörd ej längre öfverväger,
 Men till Lancasterlägret (sagan säger)
 Båd' mor och son han säkert förde nu.

11.

Drottning Isabella's afsked till Columbus.

(År 1492.)

Med frid far hän! Madonnan er må följa,
 Beskydda er på Oceanens bölja,
 Och då er resa ni fulländat har,
 Hit återvänd med blicken lugn och klar,

Som nu, då här ni för er Drottning's öga
 Till afsked står. Guds moder i det höga,
 Som ser i djupet af ett menskobröst,
 Må, om ert hopp er sviker, ge er tröst.

Om i ert stora mål ni framgång vinner,
 Om ni det fjerran landet en gång finner,
 Ni furstligt skall belönas på vår strand,
 Tag härpå mot er Drottning's räckta hand.

12.

Anna Boleyn's sista stund.

(År 1536.)

Sköna pannan i bön hon sänker,
 Oskuld strålar ur ögat blå,
 Diademets kring locken blänker,
 Lugn vill Anna till döden gå.
 Smyckad rikt i sin drottningsskrud,
 Troget än hon sin herres bud
 Följa vill i det sista.

Hvila vill hon! så ljuft man somnar
 Förd på vingar af bön dit opp;
 Själen smärta så sakta domnar,
 Målet skimrar af ljus och hopp;
 Kronan räcks der af englar små,
 Jordens stoft ifrån liljan då
 Fallor bort i det sista.

Hon har tjusats och blef — besviken!
 Hon har drömt och hon vaknat opp:

Bödeln tog hennes kungariken,
 Och kung Henrik tog hennes hopp.
 Hon förlåtit hans glömda tro,
 Bedt till Gud för hans hjertas ro
 Ännu in i det sista.

Elisabeth's af England barndom.

(År 1539.)

Lätt barn i Englands Kungasalar lekte,
Sällsam leken var!

Liten kronas glans dess öga smekte,
Bild af framtidsdar!

Lätt var kronan, gyllne papper bara!

— Ann' had' *hon* ej än —

Stolt den lilla re'n sig drömde vara

Sjelfva Drottningen!

»Amma! se hur' grant! som solen blänker

»Kronan i mitt hår.

»Stor jag blir väl snart, och då jag tänker

»Jag den riktigt får!

»Då de strax mig lyda alla, alla

»Buga för mig ner.

»Kungen sjelf får jag ju då befalla

»När han ödmjukt ber!

»Nu han säger hårdt: »för bort den lilla!»

»Aldrig munnen ler;

»Amma! vill sitt eget barn han illa?

»Mörk han på mig ser.

»Vet du! ondt det kännes då härinne

»Djupt uti min själ!

»Och jag tänker tyst uti mitt sinne:

»Gud dig straffar väl!»

»Arma barn!» den trogna amman sade:

»Bed att Gud ej ser

»Till din fula tanke; smärtan lade

»I ditt bröst den ner.

»Bed att Herran lär dig tåligt lida,

»Moders lärdom minn's:

»Kan du *ödmjukt* mot det onda strida,

»*Rätta* kronan vinn's!»

14.

Johanna Gray.

De tio dagarnas Drottning.

(År 1553.)

Herrligt morgonsolen strålar
 På de gröna fält,
 Dagen sina fyllda skålar
 Vid hvar blomma ställt;
 Alla tempelklockor ljuda
 Gladt uti det blå,
 På en kröningsfest de bjuda
 Englands folk också.
 Men som barnahjertat vaknar
 Från sin glada vår,
 Och de ljufva drömmar saknar,
 Ack! med mången tår
 Vaknar ock den unga Drottning,
 Sextonårig knopp!
 Från sin barndoms alla himlar,
 Från sin glädje opp.

Hvarför Kungakronan trycka
 På en ros så ung!
 Vår med höstens skatter smycka?
 Purpurn känns så tung!
 Arma barn! i jubelfröjden
 På din kröningsfest,
 Lyfter blicken du mot höjden,
Han förstår dig bäst,
 Den allgode! som dig gifvit
 Tyngden som du bär,
 Som ditt ödes dom re'n skrifvit
 På din panna skär.
 Var dock tröstad — snarts lyft's kronan
 Från ditt hufvud bort,
 Tio dagar är du Drottning,
 Lifvet är så kort!

Tio dagar! — — sällhet härjas,
 Hjertats barnafrid;
 Glädjens alla blomster bärjas —
 Ack! på mindre tid!
 Unga Drottning! fast din panna
 Blef från kronan fri,
 Ville mer ej stormen stanna,
 Och du bröts deri,
 Lätt som hyazinth om våren
 Bryts för isig vind,
 Lätt som klara barnatåren
 Bryts på barnakind!

Men ditt minne, skönt och herrligt
Som en stjerna klar
Stannat kvar i varma hjertan
In i sena da'r.

Katharina Jagellonica.

(År 1564.)

- om min dyre make! låt oss glömma
 »Frihetens förlust en liten stund.
 »Genom gallret friska flägtar strömma,
 »Vårens härold sjunger der i lund!
 »Kom att här invid min trogna sida
 »Andas vårens luft, låt löjet blida
 »— Om ock flygtigt — sväfva kring din mund.
- »Vår och frihet! — ljuffigt sammanpara
 »Sig de orden i mitt hjerta nu!
 »Mycket tyngre bojan kunnat vara,
 »Lättare tillsammans käns den ju!
 »*Ingen utom döden* kan oss skilja;
 »Ej Tyrannens makt, ej herrskarns vilja;
 »Tanken i min själ är du, blott du!
- »Snart den slår, din frihets drömda timma,
 »Stackars fänge! tåligt bida än!
 »Re'n helt nära syns af hopp en strimma,
 »Dubbelt se'n vi skatte friheten!

»Hvad jag lidit sjelf, jag väl kan glömma,
 »Men, det *du* och *älskadt barn* — det ömma —
 »Lidit, falle på tyrann' igen.

»Må Guds moder mig af nåd förlåta
 »All den bitterhet mitt hjerta bär!
 »Men de tårar, jag mitt barn sett gråta,
 »Suckarna du söker qväfva här,
 »Hvarje blick af saknad och af smärta,
 »Djupt har sårat makans, modrens hjerta!
 »Läk det Gud! ty sjukt mitt hjerta är.

»Frihet gif oss! lös det hårda bandet
 »Som den arme burit fyra år!
 »Plåna ut från tryckta fosterlandet
 »Kunglige tyrannens mörka spår.
 »Kronan som jag ser i fjerran glimma,
 »Gif min make i en fridsäll timma,
 »Tvagen ren från Sveas sorgetår.

16.

Katharina Månsdotter.

(År 1565.)

akteln slår, på gröna ängen
 »I min hembygds dal,
 »Och i björkens rika hängen
 »Nordens näktergal. —
 »Forssen silfverperlor stänker,
 »Lyckan trifves der,
 »Ack! när på mitt hem jag tänker,
 »Hjertat sorgset är.

»O! hur kunde jag väl byta
 »Bort min barndoms frid!
 »Lätt på insjöns blåa yta
 »Gungar neckros blid.
 »Ack om kärlek henne slöte
 »I sin famn också,
 »Ryckt från böljans svala sköte
 »Vissnar hon ändå!

»Älskling! — du mig kallar gerna:
 »*Stjernan på din stig!*

»— Ack! en liten fallen stjerna
 »Är jag blott för dig! —
 »Med en kyss du mig din *dufva*
 »Kallar ock ibland,
 »Än en *perla!* — *ros du ljufta!*
 »*Fagrast i mitt land!*

»*Blyga ros!* — från syskonringen
 »Bröts du innan kort!
 »*Skygga dufva!* — ifrån vingen
 »Stoftet ej går bort!
 »*Gömnda perla!* — som i sanden
 »Låg så ren och klar! —
 »*Samma skärhet* som på stranden
 »Du ej längre har!

»Dock, o tår! ej får du falla;
 »Se min blick igen!
 »Kommen flydda blommor alla,
 »Smycken kinden än!
 »Må du, sorgsna suck, försvinna
 »I ditt dolda bo,
 »Att den älskade må finna
 »Här en stund af ro!»

17.

Maria Stuart.

Månan sprider sina strålar bleka
 I gemaket in, der sången klingar,
 Och mot silkeskuddar yppigt veka
 Fjettrad ljuft af kärleks gyllne ringar
 Hvilar skön och lyssnande Maria.

Sången klingar! upp mot ögat klara
 Rizzio blickar — kärlekens gudinna
 Mera tjusande ej kunde vara
 I en stund som nu, än denna qvinna,
 Der hon drömmande på sångarn lyssnar.

Ljuf som qvinna, mild som herrskarinna,
 Kunde hon sitt hjertas högsta lycka
 Endast i *oändlig* kärlek finna.
 Ack! att stormen henne skulle rycka
 Ner så snart från lifvets sälla höjder!

Mänen lyser! qvar i ljuflig hvila
 Dröjer hon och hör på toner klara;
 Nattens tysta timmar hastigt ila;

MARIA STUART.

Rizzio sjunger, anande ej fara,
Näktaarbägarn än en droppe skänker!

Sången klingar! ack ej längre bida!
Snart din lefnadsstjerna ned sig sänker
Arme sångare! allt närmre skrida
Lömska mördare! re'n stålet blänker!
Fåfängt hos din Drottning skydd du söker.

Uti kungaborgen smyga svekfullt
Mördarne med knappt halfdragen anda,
Och der mån' nyss spred sitt sken så lekfullt,
Skola qual och smärta snart sig blanda!
Främst af alla störtar in Lord Darnley.

Som en blixst nu upp Maria flyger
Och sig i sin älsklings armar kastar;
Om hans hals hon mjuka armen smyger;
Blek, förfärad hon med blicken hastar
Rundtomkring, men ingen väns den möter!

Under tårar som från kinden strömma,
Ber hon för sin älskling då om skoning;
Fåfängt! — ingen vill för *älskarn* ömma!
Hårda, känslolösa för försoning,
Hörer ingen hennes varma böner.

Vild förtviflan då hon plötsligt känner
Gripa sig; — och Darnley dolken stöter

Uti Rizzio's hjerta! — inga vänner
 Till ett skyndsamt bistånd än' hon möter!
 Då föll sanslös ned Maria Stuart!

Död var sångarn! — i sitt vårlif skördad! —
 Och Maria's korta fröjd på båren.
 Hennes älskling låg der blodig, mördad,
 Och ur hennes öga bittra tåren
 Hämnad blott talar, när hon åter vaknar.

Ögat faller på de röda droppar,
 Och på mördarn, som är kvar; »att strida
 »Hjelp mig nu i alla hämndens troppar!»
 Dock till sist hon hviskar: »lif är lida»,
 Och den dödes anlet' så hon höljer.

Men hvad båtnad väntade du känna
 Af din hämnad!? — ty Darnley dock du svurit
 Såsom *maka* trohet. Icke denna
 Hämnad, som Bothwell se'n mot honom burit,
 Kunde någon tröst ditt hjerta skänka.

Sjelf ej längre mera fann du friden
 Bland ditt Skottska höglands berg och dalar,
 Utan måste för att hejda striden,
 I Elisabeths af England salar
 Söka skydd mot egna undersäter. —

Likväl ringa var det skydd du sökte!
 Ty ock här du grymma qval skull' lida,
 Och dess mängd blott fångenskapen ökte
 I det hvalf, der slutligt du fick bida
 Sjelf det öde, som dig sist var ämnadt.

Detta hufvud skulle slutligt falla,
 Skönt ännu, för bödelns hvassa bila;
 Och *den skönaste af sköna alla*,
 Skulle på schavotten först en hvila
 Finna, som förgäfves här hon sökte.

18.

Katharina af Medici.

(År 1572.)

Midnatt åter! — skulle jag ej bäfva

För den stund jag ville plåna ut!

I den mörka rymden kring mig sväfva

Mina offer — taga de ej slut!?

Dystra natt som dina armar sträcker

Att mig famna, som mitt samvet' väcker!

O! söf mig i din famn

Uti Madonnans namn!

Ingen hvila! fåfängt jag mig vrider;

Ingen ro! — ack! skall ej morgon gry!

Se Coligni's vålnad mot mig skrider,

Sårad, blodig — O! hvart skall jag fly!?

På blodfläckad jord jag vill nedfalla,

Glöm, o Frankrike, de tårar alla,

För mig du gjutit har,

Fast jag din krona bar!

Jeanne d'Albert *) der nalkas! — läppar bleka

*) Henrik den 4:des moder, som Katharina lärer låtit afdagata förmedelst ett par förgiftade handskar.

Mig anklaga båd' för mord och gift!
Låt min ånger, Drottning, dig beveka,
Gå! tills domen hvila i din grift!
Heliga Guds Moder, dig förbarma!
Om din nåd jag tigger, gif mig arma
Ack! — efter qval och strid,
Hos dig en evig frid!

19.

Drottning Christina.

(År 1655.)

Spara, krona re'n hon lemnat,
 Ärfda kronan — Sveas Drottning!
 Fosterjorden gladt försakat,
 Hämnat re'n i söderns länder,
 Der sin faders tro afsvurit,
 För att bed a till Madonnan.
 Än hon dröjde i Bolognas
 Gamla stad, som blomstersmyckad
 Henne ville festligt ära.

Men om natten, — sagan täljer —
 Stod hon ensam i gemaket,
 Djupt försänkt i dystra tankar.
 Död för hennes blick var stadens
 Rika prakt och glans och eldar;
 Henne tycktes alla hvila.
 Ensam hon ej hvila kunde,
 Trädde sorgsen då till fenstret
 Och uppå dess klara ruta
 Skref med ringen af demanter:
 »Jag min faders tro afsvurit!»

Så hon skref med dystert öga.
 Tolf re'n klockan slog i staden,
 Och hon skref — men tungt var hjertat.
 Och ett stjernfall såg hon glimma,
 Men hon skref med sorgsna tankar:
»Abjuvavi religionem
»Patris» — skref hon sista ordet,
 Då i släpet af den mantel,
 Som kring hennes skuldror hängde
 Sakta någon tog — hon tyckte. —

Frukta — ej det ordet kände
 Än den stolta Kungadottern. —
 Hon for fort att *»Patris»* skrifva.
 Åter någon sakta ryckte
 I den vida mantelns fällar.
 Stum hon blickade åt sidan;
 Se! då tätt vid henne stod der
 Ifrån trettiåra kriget
 En gestalt med blodigt kyller;
 »O Christina!» — så han sade —
 »Dig farväl din fader säger
 »Genom mig! — jag är Nils Brahe.»

Synen bortdog som en skugga.
 Men på klara fönsterrutan
 Stannade demantens runor,
 Som i Kungadotterns hjerta.

Natalia Narischkin.

(År 1682.)

ett uppror var i Moskwa, gamla staden,
 Som barnet Peter *) önskade till Czar.
 Lik en af hjeltarna i Illiaden
 Han i sin själ båd kraft och mod re'n bar,
 Och folket stormade och striden glödde,
 Och för sin unge Prins de trogna blödde.
 Strelitzers hop på Ivans **) sida stod
 Och stredo, äfven de, med eld och mod,
 Och på befallning af sin herrskarinna, ***)
 (Som Peters storhet redan förutsåg,
 Som ej förlora, mycket kunde vinna,
 Om denne djerfve prins ur vägen låg)
 Strelitzerna nu sökte undanrödja
 Den unge Fursten — bana vägen fri
 För Storfurstinnan, och Czar Ivan stödjå
 Samt gifva öfvervigt åt hans parti.

*) Sedermera Peter den 1:ste.

**) Peters halfbroder.

***) Regentinnan Sofia, Ivans syster, som till förmån för sig sjelf sökte undanrödja Peter, för att få den svage och oduglige Ivan till Czar.

Men ödet styrer händelsernas roder;
 Natalia Narischkin — Peters moder —
 I ångest, medan upprorsfacklan brann,
 Med sonen någon tillflykt sökte hinna,
 Och villigt öppnade för sin furstinna
 Sin port ett kloster, der hon fristad fann.
 Men här ej längre säker hon sig kände;
 Strelitzerna den helga tillflyktsort
 Upptäckte snart, och dit sin mordlust vände;
 Framåt de stormade mot klostrets port.
 Natalia Narischkin, arma moder!
 Till klosterkyrkan med sitt barn då sprang
 Och knäböjd, lutad mot dess marmorstoder,
 Hon lyssnade till klockans dofva klang,
 Som hit till skyndsam hjälp de trogna kallat
 I samma stund de vildas stridsrop skallat.
 Mot kyrkans dörr nu stormades med makt,
 Och kring sin furste föll hans trogna vakt.
 Högaltaret nu blef den säkra grund,
 Dit modren ställt sitt barn i farans stund.
 Der stod nu djerf, med stadig blick den lille
 Och undrade på hvad de göra ville,
 Och modren i förtviflan sökte täcka
 Den unge gossen med sin svaga kropp!
 Förr kunde hennes eget lif de släcka
 Än röra hennes ögons ljus och hopp! . .
 Med skygghet först de ryggade tillbaka,
 Strelitzerna, de vilda, för den blick
 Af modersångest — men dock ej försaka

Sitt rof de ville, och med vilda skrik
 De rusa fram — men barnets blick ej røjde
 Den mindsta fruktan; re'n ett svärd sig höjde,
 Och fast slöt modren sonen i sin famn,
 Då — lofvadt, prisadt vare Herrans namn!
 En skara ryttare i kyrkan trängde
 Och räddade det unga lif, som hängde
 På sabelspetsen af en vild barbar,
 Och Peter räddad, Ryssland räddadt var.

Katharina den 1:sta af Ryssland.

(År 1705.)

Fånga sökt min kärlek, många!

Men en enda älskar jag!

Mången sökt mitt hjerta fånga,

Dock det gaf sig sist en dag.

Se'n Czar Peter här jag såg.

Slagen jag i bojor låg!

Jag en kärleksdryck fått dricka

— Ur hans öga, lif och ljus! —

Jag en stackars fattig flicka

Ur den låga kojans grus,

Som till arfvedel har fått

Ack! en smula fägring blott.

Han mig lofvat har sin krona,

Valt mig till sitt hjertas brud, —

Skall jag som Czarinna throna,

Smyckad rikt i festlig skrud!

Med hans hjerta är jag nöjd,

Bryr mig ej om prakt och höjd.

Ack! mitt enda kejsarrike
 Har uti hans hjerta jag!
 Han mig upphöjt till sin like
 Genom kärleks rätt och lag.
 Men slafvinna dock jag är,
 Fäst vid honom jag har kär!

Prinsessan Amalia af England.

(År 1730.)

Din *) bild får jag ega,
Den är mig så kär,
Den bilden beständigt
Vid hjertat jag bär.

I död skall du följa
Så troget din vän!
Det hjerta du eger
Får ingen igen.

Du höghvälfda panna,
För snillet ett bo!
Du djupblåa öga,
O! dig vill jag tro.

Det stora, det ädla
Jag älskat i dig!
Din konungakrona
Ej lockade mig.

---

*) Sedermera Fredrik den store af Preussen, som af henne var högt älskad, och hvars bild hon ständigt bar.

Här skiljdes på jorden
 Af diplomatie
 Två hjertan, som en gång
 Förenade bli!

Prinsessan Amalia af England.

Den bilden beständigt
 Vid hjertan jag bär.
 Den är mig så kär,
 In - bild tar jag era.

Får ingen äran,
 Det hjerta du äger
 Sa troget din vän!
 I god skall du följa

Om du vill jag tro,
 Du äppeln äga,
 För snillet ett dot,
 Du höghärliga prarna.

En lockade mig,
 Din konungskrona
 Jag älskar i din!
 Det stora, det ärliga

Isabella *) af Parma.

(År 1760.)

Min älskade! ser du ej åskmolnet der
 På himlen den herrliga klara?
 Än fjerran det syn's, men jag anar det bär
 I skötet en hotande fara.

Se blommorna små uti skogarnas frid,
 Så ljufligt de dofta nu alla!
 Men ack! huru kort är de älskligas tid,
 Snart vissna till jorden de falla.

Och hör du ej fågeln i grönskande lund,
 Som sjunger om kärlek och lycka!
 Ack! jubla, du lilla — kanske om en stund
 Skall döden din glädje borttrycka.

Och handen lägg tyst på mitt hjerta, som slår
 För dig uti lifvet; snart döden
 Skall hämma dess slag, då der ännu är vår,
 Och falaska strö öfver glöden.

*) Kejsar Joseph d. 2:dres af Österrike Gemål, som dog efter kort äktenskap.

Slut derföre än' mig i famn, du som gaf
 Mig allt hvad på jord man kan gifva;
 Och tack för din kärlek! jag vet att min graf,
 Mitt minne dig dyrbart skall blifva.

Isabella *) af Tjern.

Isabella var en af de mest
 vackra och älskade kvinnor
 som varit i Sverige. Hon
 gifte sig med den svenske
 kungen Karl X Gustaf.
 Hon var en mycket god
 och älskande moder.
 Hon dog den 17de Mars
 1686.

Och när hon af sin sjukdom
 som stiger om källan och
 Aft! Inne i den källan
 Skall du åter se till
 Och se till den som
 Och se till den som
 Och se till den som
 Och se till den som

*) Isabella var en af de mest vackra och älskade kvinnor som varit i Sverige. Hon gifte sig med den svenske kungen Karl X Gustaf. Hon var en mycket god och älskande moder. Hon dog den 17de Mars 1686.

24.

Maria Theresia

vid sin makes bår.

(År 1765.)

Vad är den höghet vi efterfike,
 Och kronans skimrande rika glans!
 Hvad thronens prakt, eller kejsarrike,
 Emot ett hjerta så varmt som *hans!*
 O, detta hjerta -- det slår ej mer!
 Det kylts af döden, och ögat ser
 Ej mer med sin kärleks blick
 Den honom ej följa fick!

Min smärtas bägar o, låt mig tömma
 Du dyre make, i botten ut!
 Här vid ditt stoft mina tårar strömma,
 Här älskade, till min lefnads slut,
 Jag ville knäböjd din bleka bild
 Med kyssar hölja! så god så mild,
 Som du ingen dödlig var
 Som make, som vän, som far!

O, somna fridfullt! ej vill jag störa
 Din sömn så salig, din ljufva ro,

Blott hviska än i ditt slutna öra
 Om evigt minne och evig tro!
 Ack! hvad är lifvet? — en värdröm kort!
 En sol som går mellan skyar bort!
 Ett glindrande stjernfall blott!
 En blomma som taggar fått!

O somna fridfullt! ej vill jag störa
 Din sömn så sällt din livets ro.

CAROLINA MATHILDA.

25.

Drottning Karolina Mathilda *).

(Förmäld med Christian den 7:de af Danmark.)

(År 1774.)

Genom fängselrutans galler
 Solens gyllne stråle faller,
 Leker skimrande och mild
 Kring en sorgsen qvinnobild.

»Herre, Herre, Dig förbarma!»

Hviskar tyst i bön den arma:

»Om jag bröt, förlåt mig det,

»Du som vet min hemlighet!

»Att jag älskat — var det illa?

»Pligtat har jag för min villa!

»Ack! *han* *) gick till blodig död!

»Jag till fängelse och nöd!

»Skuldlöst blod i döden flutit —

»Ej han visste hvad han brutit.

*) Sondotter till Georg den 2:dre i England.

**) Struense, som sades vara älskad af henne.

»Kungamakans kärlek gaf
 »Honom lycka ej, men graf!

»Gyllne strimma! gladt du leker
 »Och mitt tryckta hjerta smeker;
 »Återglans af sälla da'r!
 »Dröj, o dröj, hos fången kvar!

LOVISA ULRIKA.

26.

Lovisa Ulrika.

På Svartsjö slott.

(År 1775.)

rån hofvets hvimmel

Och yra fester

Dess fordna drottning

Sig undandrog.

Till Svartsjös parker

Ej trängde sorlet,

Blott näktergalen

Der ljufligt slog.

Sin svunna storhet,

Sitt kränkta hjerta,

Ack! här hon gömde,

Och bitter tår

Den glömde falla

Ur stolta ögat

Vid fogelsången

I lundens vår.

»O! ni förtrogna

»Till mina tankar.

»Till glada minnen
»Så många gång!
»Då tyst jag somnar
»In i det sista
»Vill än jag höra
»Er ljufva sång!

»Se'n jag är borta
»O! ilen, ilen
»Till andra nejder
»Och 'sjungen der;
»Måhända funnen
»Ni än ett hjerta
»Hvars smärtas vagga
»Den sängen är!»

27.

Drottning Sofia Magdalena.**Gustaf den 3:djes Gemål.**

(År 1780.)

ck! stilla, stilla arma, svaga hjerta,
O, slå ej så!

Han hör de slagen ej, han bort sig vänder

Från dig ändå.

Du förr så glada öga, som i glansen

Så eldigt log,

Du visste ej att livvets fröjd och lycka

Så snart bedrog.

Du tysta natt! för dig min gömda smärta

Jag hviska får.

För dig jag biktar hur min kungapurpur

Jag rikt besår.

Med tåreperlor, som så sorgligt glimma

Likt aftondagg

På hjertats ros, som mer ej fågring eger,

Blott törnetagg!

Du fordom fagra kind! hvi är din blomma

Så bleknad nu?

Den vissnade vid kylig vind, och hjertat
Det brast itu!
Du mjuka, blonda lock! ännu du glänser,
Men sorger strö,
Ack tidigt! uti dina gyllne vågor
Sin vinters snö!

Men hjertats alla sorger måste gömmas
Vid hofvets glans!
Bär diademet stolt, du trötta hufvud
Din törnekrans!
Bär tunga purpurn än' du matta skuldra
En liten tid!
Snart får du hvila! — stoftets börda lättas
Med himlens frid!

28.

En scen på S:t Martinique.

Kejsarinnan Josephines barndom.

(År 1777.)

Äg följ öfver hafvets vågor
Till sköna S:t Martinique;

Dig hvila en herrlig afton
Der blott några ögonblick;
Se'n lyssna hvad palmen hviskar,
Hvad blomman förtälja må,
Hvad alla små fåglar sjunga
Och böljan, den stolta blå.

Der sågs mellan trädens stammar,
På ön uti hafvets famn
Helt luftigt en matta sväfva
— För hvilat en ljuflig hamn —
Vid palmernas sakta susning,
Belyst utaf qvällsol'ns gull,
Der låg uti vakna drömmar
En flicka så underfull.

Kring lockarnas natt låg sluten
Af blommor en yppig kranz,
Af tropiska rosor bunden,
I glödande färgers glans,

Och qvällsolens sista skimmer
 Sig spred än en liten stund
 Kring kindernas skära sammet,
 Kring tjusande purpurmund.

Och trånande ljuf såg blicken
 Ur djupet af ögats natt
 Mot högblåa himlahvalfvet,
 Der tänd re'n en stjerna satt;
 Som af en elektrisk gnista
 Den träffad i rymden sköt;
 Ett nytt, ett oändligt skimmer
 Den stjernan kring flickan gjöt.

Vid qvällsolens sista strålar,
 Vid palmernas stilla sus
 Hon dröjde — och ungdomsdrömmar
 Hon drömde om fröjd och ljus,
 Då plötsligt der föll en skugga
 Helt sakta på henne ned,
 Den kom från en gammal qvinna,
 Som långsamt mot henne skred.

»Du barn utaf sol och vågor»,
 Hon talte, »den krans du bär
 »Tag bort den — den är ju bara
 »Af blommor — dig ämnad är
 „En ann'; i ditt ödes stjerna
 »Jag läst om båd' strid och lust,

»Långt bort öfver vida vågor
Du förs till en annan kust.

»Der väntar dig kejsarkronan

»En rikare ann' ej fanns!

»Der väntar dig jordisk ära,

»Makt, kärlek och fursteglans!

»Der väntar dig högsta lycka,

»Men ock mången dag af sorg;

»Långt hä'n öfver blåa vågor

»Ditt hem blir en kejsarborg.»

Och flickan hon log med undran;

Bort sierskan långsamt gick,

Och kransen från sköna pannan

Hon lyfte med sällsam blick;

Men eldigt i hjertat väcktes

Mång' känsla så underbart,

Och bilden hon förr ej anat

Framträdde alltmera klart.

Och qvällsolen sjönk till hvila

I djupet af hafvets famn,

Och böljan hon tyckte sakta

Framhviska ett sällsamt namn!

Och blomstren som flickan burit,

Hon dem till en krona såg

I drömmen sig slutligt byta,

Som för hennes fötter låg.

29.

Marie Antoinette

på lilla Trianon.

(Kort före revolutionens utbrott.)

illa Trianon! du glada

Minne af en svunnen tid!

Täck som ängens blyga blomma

Stod du i naturens frid,

Värd att, i din enkla fägring,

Bli' en drottning's lugna bo,

Tillflykt ljuf för barnasinet

Och i storm ett hem af ro.

Här i dina gröna parker

Hon sig kände fri och nöjd,

Kunde gråta ut sin smärta,

Andas ut sitt hjertas fröjd;

Här hon kunde, Kejsarbaronet,

Svärma kring i bygdens drägt,

Skön som rosen, glad som fågeln,

Lätt som sommarvindens fläkt.

MARIE ANTOINETTE.

Här var lugn ännu, då stormen
 Närmade sig Seinens stad,
 Här uti naturens sköte
 I sin första sorg hon bad,
 Hon, det franska folkets drottning,
 Som sitt hjerta velat ge,
 Om hon stormen kunnat hejda,
 Hatet bytt till kärlek se.

Här i parkens frid en afton
 Stod hon sorgsen i sin håg;
 Insjön lik en silfverspegel
 Klar och lugn vid sidan låg;
 Tvenne svanor — sälla makar —
 Summo i dess rena glans,
 Ack! det var en ljuftig tafla,
 Och dess ram en blomsterkrans.

»Här är frid» — hon sad' — »och lycka!

»Juniqvällen är så skön!

»Hvarje liten blomma andas

»Tyst sitt hjertas aftonbön,

»Svanorna på vattenspegeln

»Sorglöst segla rundtomkring;

»Huru sälla! utaf verdens

»Strid *de* ana ingenting.

»Fjerran, bort i tysta dalen,

»Vid den djupa, lugna vik,

»O! der ville jag mig gömma,
 »Uppå glada minnen rik!
 »Men jag är en stackars drottning,
 »Ej mig sjelf jag tillhör mer,
 »Men historiens blad och folket,
 »Som i storm jag kring mig ser.

 »Länge re'n jag märkt hur' hatet
 »Kring mig spinner lömskt det nät,
 »Hvari man mig söker snärja;
 »Hvarken kronans majestät,
 »Eller qvinnans dygd mig kunnat
 »Rädda från förtalets gift!
 »Men en gång skall häfden dömma,
 »Se'n mig gömt den mörka grift.»

Men snart vacklar kronan! — högre
 Stiger vreda vågens svall!
 Blodet sjuder och allt närmre
 Rycker stunden för dess fall!
 Arma drottning! här din smärta
 En gång bröt sin dämnda flod,
 Här vid insjöns strand, då ensam
 I ditt edens frid du stod.

Dystra dagar se'n förgingo,
 Stormen rasade alltmer,
 Och uti dess vilda vågor
 Thron och krona rycktes ner!
 Lilla Trianon! din fägring,

Dina rosors ljufva doft,
 Njöt ej mer din unga drottning
 Snart dess blomsterlif var stoft.

Tunga qual skull' dock du lida
 Innan först du hvila fick;
 Bort ifrån dig såg du ryckas
 Maken, som till döden gick!
 Och när sist det arma barnet,
 Som du alltid höll så kärt,
 Man ifrån dig slet, var lifvet
 Intet mera för dig värdt.

Snart derefter gick du äfven
 Sjelf att sluta här ditt lopp;
 Blek var förr så skära kinden,
 Här om frid ej mera hopp!
 Undergifven för Guds vilja,
 Du ditt sköna hufvud väl
 Sist åt bödeln gaf; men frigjord
 Upp till himlen for din själ!

Vissnen gerna rosor alla,
 Hon ej mer er *här* förstår!
 Sörjen henne hvita svanor,
 Blomma, gråt din tysta tår!
 Skogens näktergal, ack klaga!
 Aldrig till din sköna sång
 Här ett hjerta mer skall lyssna,
 Såsom hennes varmt en gång!

Katharina den 2:dras tysta dröm.

»Ofta, ofta har jag skattat deras lycka!
 »Som ett mindre rike styra
 »Blott en ringa krets, som lätt ett vaksamt öga
 »Mäta kan och öfverskåda
 »Hvilken sällhet att till alla hinna,
 »Kunna ordna alla brister,
 »Och en liten rosegård af frid och lycka,
 »Blott med hjertats vilja skapa!»
 »Nadeschda» af Runeberg.

Hill alla hinna, ja! — den som det kunde,
 »Men endast *en* jag är!» hon tankfullt sade,
 Der i palatsets gyllne sal hon gick.
 »Om ingen åldrad lag min vilja bunde,
 »Jag gladt mitt stora kejsarrike lade
 »Som andra land i samma fria skick.
 »Det är en hjertats dröm, så tyst som fägten,
 »Dock ej så flygtig — ty hos mig den dröjer,
 »Men kan gestalt ej få, ej lif, ej ord.
 »Kanske att då de uppstå, nya släkten,
 »Lik fågeln Phœnix sig förnyad höjer
 »Ur askan drömmen om min fosterjord.
 »Så i det hopp jag bidar och vill smycka
 »Mitt folk, min thron och mina vida länder
 »Med frid och lycka, som jag det förmår.
 »Och när nå'n gång mig kronans törnen trycka,
 »Och spiran tynger qvinnans svaga händer,
 »Min tröst skall bli: i heligt värf jag går!»

FREDR. DOR. WILHELMINA.

31.

Två Systrar *).

År 1805.

En sjernenatt det var, då uppå Finlands strand

Två systrar en gång möttes under tårar,

Och drottning var den ena än i Svea land;

Hon visste nog hur kronans törntagg sårar.

Af Rysslands kejsarkronas prakt omgifven var

Den andra, fast mång sorg dess hjerta tärde;

Att lyckan ifrån thronens glans som vinden far,

Att deras lefnads glada sol re'n sjunkit har,

Den ena system af den andra lärde.

Och furorna de susade, och forsens brus,

Det eviga, ljud i Suominatten;

Och systrarna de hviskade vid stjernors ljus,

Som klara tindrade kring land och vatten;

De talade om barndomshem, om lifvets vår,

Det hopp som *då* än log för deras öga;

Ack! vissnadt var det hoppet re'n se'n månet år,

Men likväl godt att gråta ut den gömda tår

Vid trofast bröst, blott sedd af himlen höga.

*) Drottning Fredrika, Gustaf den 4:de Adolfs gemål, och Kejsarinnan Elisabeth, som möttes på Abborfors.

Så biktade två hjertan här den natten lång
 Mång' hemlig smärta i hvarandras sköte;
 Och stjernorna de slocknade och forsens sång
 Ljöd tung som ett farväl vid detta möte;
 Men furorna de hviskade den sagan kring,
 Och Suomi den gömde i sitt minne;
 Än sitta bygdens tärnor i en älsklig ring
 Och språka mången afton om det underting,
 Att *sorg* kan bo i *furstedöttrars* sinne.

HORTENSE.

32.

Hortense Beauharnais.

(År 1809.)

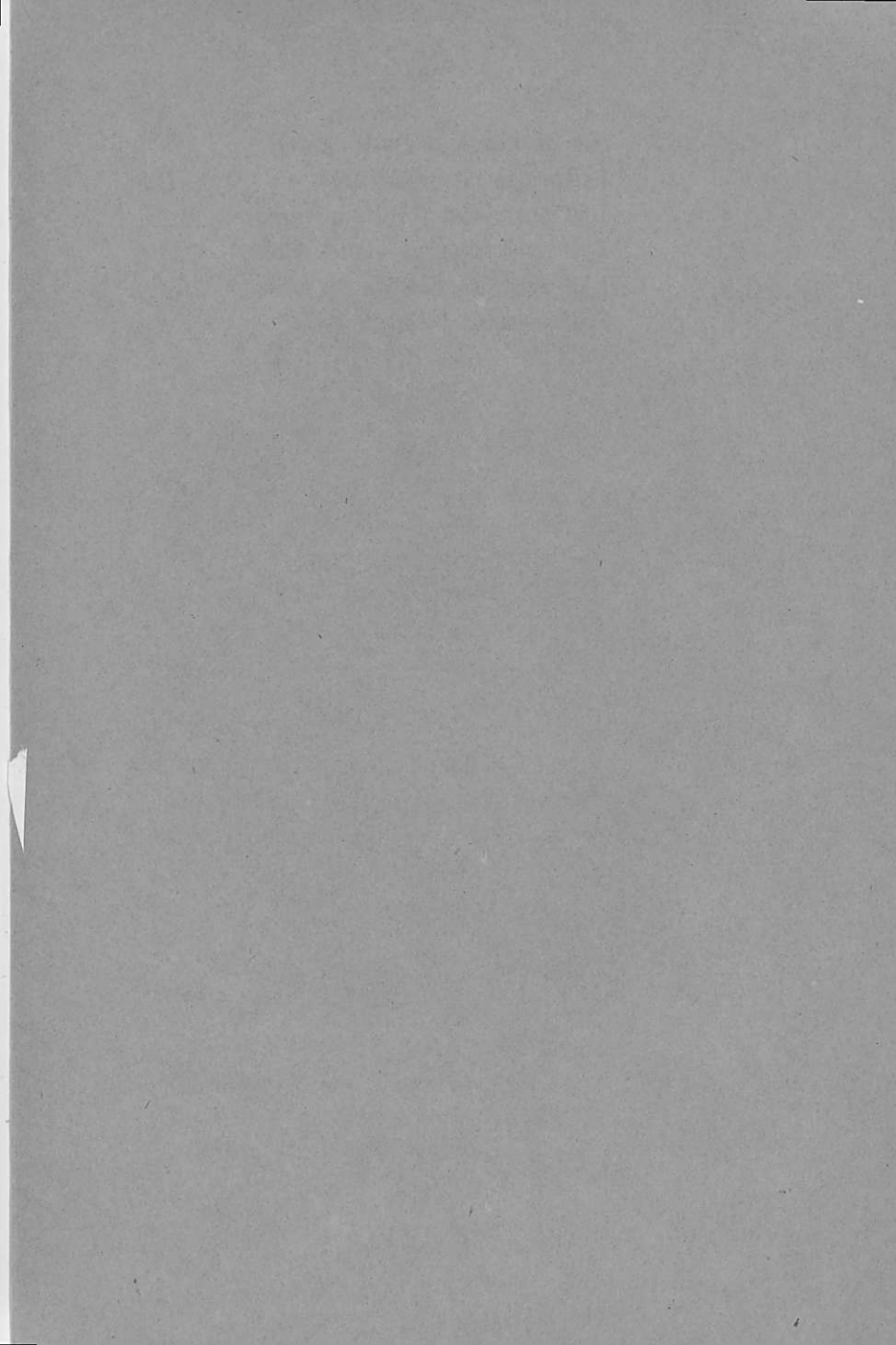
Säg du henne vid festens timma,
 Säg du henne i hofvets glans,
 Bland demanter som praktfullt glimma,
 Eller enkel i blommors krans
 Vid den landtliga solens strimma,
 Ljuf som *Hon* ej en qvinna fanns!

Jordisk höghet! — det var en blomma,
 Plockad tankspridd i stundens lek;
 Verldens hyllning! — det var den ljumma
 Flygtigt fladdrande vindens smek;
 Hjerta! — o det var lifvets summa,
 Det var den, som hon aldrig svek.

Var hon älskad? det vet ju verlden;
 Var hon lycklig? ack, ingen vet!
 Himlens stjernor se ned i fjärden,
 Men dess botten är hemlighet;
 Bort från thronerna, smickret, flärden,
 Sist hon valde helst enslighet.

Såg du henne, då bittra tåren
 Fyllde ögat i sorgens tid?
 Ljuf ännu, fast förbi var våren,
 Ljuf, med liljor på kinden blid,
 Ljuf ännu, då hon låg på båren,
 Stilla somnad i dödens frid.

~~344. VII. 34.~~

So. skönl. 1.

Björkstén

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 2051

B 239

